

«Життя чарівніше і яскравіше,
якщо воно має кінець».

ГОМЕР, «ОДИССЕЯ»*

«Закоханий завжди в тривозі»

ОВІДІЙ, «МЕТАМОРФОЗИ»**

«Так мститися — гріх,
але смерть треба сплачувати
смертю».

ОВІДІЙ, «МЕТАМОРФОЗИ»

* Авторка помилково приписала цитату «*Everything is more beautiful because we're doomed.*» Гомеру та його твору «Одіссея». Насправді це фраза з фільму «Троя» (2004), де її промовляє Ахіллес (Бред Пітт) у розмові з Брисейдою (Роуз Бірн). Переклад наведено за озвученням каналу ICTV. — Тут і далі прим. пер., якщо не зазначено інше.

** Переклад Андрія Содомори.

РОЗДІЛ I

ГАДЕС

Гадес стояв за кілька метрів від фермерського будинку, охопленого вогнем.

Від будівлі лишився самий каркас: примара оселі, що колись тут стояла, та все ж полум'я продовжувало бушувати й досі, наповнюючи нічне повітря димом і попелом. Біля його ніг — тіло немолодого чоловіка, фермера, який тут жив, із купою вогнепальних поранень на спині. Неподалік і його душа, яка, не підозрюючи, що покинула фізичне тіло, виконувала, вочевидь, звичні вечірні справи по господарству. Таке нерідко траплялося з тими, кого спіткала раптова смерть.

Старий явно такого не передбачав.

Та й не мусив. Єдиною провинкою цього фермера було те, що він побачив офіютавра — чудовисько, наполовину бика, наполовину змія, яке за пророцтвом мало стати вбивцею богів. Про це хтось пронюхав і навідався до старого, видавши себе за представників влади, а, отримавши бажане, вони вбили чоловіка.

Гадес відчув збурення магії Танатоса, коли бог явився поруч нього, мов розчерк тіні, що розчинився в ночі. Його біле волосся й бліде обличчя осяювали відблиски полум'я.

Жоден не промовив і слова, та й потреби в тому не було. Тут уже нічим не зарадиш, лишилося тільки

провести душу фермера до Підземного світу. Щойно він освоїться в Асфоделі, можливо, зможе розповісти їм про те, хто його вбив, однак Гадес непокоївся, що тоді вже може бути запізно. До того часу з'являться й інші очевидці, які помітять офіотавра, і хай хто полює на нього, вони лишатимуть по собі стежку трупів, аж поки не спіймають чудовисько.

— Такі смерті я оплакую найдужче, — сказав Танатос.

— Вбивства? — запитав Гадес.

— Йому недовго лишалося ходити по землі, та все ж його життя однаково обірвали.

Гадес нічого не сказав, але теж про це думав.

Смерть цього фермера була непотрібною. Єдине, чим він міг бути корисний, — підтвердити, що офіотавр живий, проте упевнитися в достовірності цих чуток можна було й без убивства.

Хай хто це скоїв, Гадес їх знайде, і тоді на них чекатиме невідкладне й справедливе покарання.

Бог перевів погляд з полум'я на душу фермера, яка тепер нестямно намагалася увійти в охопленій вогнем хлів, неначе прагнучи дістатися до тварин, які були всеєдині. Проте, вони вже загинули.

— Упокой його, — сказав Гадес.

На цьому етапі свого довгого життя він рідко відчував співчуття до мертвих, але в такі миті, коли жорстокість людства проявлялася найяскравіше, тягар полегшення страждань видавався йому найважчим.

Танатос кивнув і розправив крила, а потім рушив до душі.

Гадес залишив їх наодинці й натомість пішов до широкого поля за фермерським будинком, подалі від зарева пожежі.

Зорі над головою виблискували так яскраво, що аж відкидали тіні, й Гадесова тінь поміж припорошеної снігом трави була найбільшою. Попри літню ніч, надворі

стояв морозний холод: несвоєчасний дарунок від Деметри, богині родючості.

І це не випадковість.

Того вечора, коли Гадес офіційно освідчився Персефоні й вона відповіла згодою, почалася буря. Деметра оголосила війну, і негода була її зброєю, щоб їх розлучити. На перший погляд ніби й нічого страшного: всього кілька крижаних крапель, проте це був початок чогось набагато гіршого.

Загинуть люди. Це було лише питання часу.

І що станеться тоді? Чи боротиметься Персефона за їхнє кохання? Чи поступиться матері, щоб урятувати світ?

Гадесу не подобалося, що він схилився до другого варіанта.

Він розумів, це жахлива ситуація, безвихідна. Якби Деметра справді любила доньку, то ніколи не поставила б її перед таким вибором.

Гадес усе це обмірковував, вглядаючись у небо, подумки з'єднуючи зорі в сузір'я. Знайшов обриси Кита — морського чудовиська, вбитого Гераклом; Візничого — грецького героя, якого виховала Афіна; Овна — золотого барана, чия шерсть могла зцілити будь-яку живу істоту; й Оріона — мисливця, який насмілювався виступити проти Геї, а от Тілець, сузір'я в центрі їхнього небосхилу, що колись позначало загибель офіотавра під час титаномохії, зникло.

Саме цей знак Гадес і шукав. Іліас казав правду: чудовисько воскресили. Не те щоб Гадес не повірив сатиру, але часом чутки — це лише чутки.

— *Кляті мойри*, — буркнув він і мав повне право лихословити про сестер. Лахесіс, Клото та Атропа свідомо підлаштували це воскресіння. Гадес знав, що це сталося лише тому, що він убив Бріарея, одного з гекатонхейрів, сторуких велетнів, які допомогли олімпійцям під час

Гадес не чекав, що ці слова, промовлені вголос, пробудять в ньому кепське передчуття, але це сталося через його дії, тож він відповідатиме їй за всі наслідки, якщо істота потрапить не в ті руки.

— Іліасе, — сказав він, глянувши на сатира. Той стояв біля Зофі, його волосся дибилосся завитками так само, як і закручені роги. — Розкажи нам, що ти дізнався про чудовисько.

— Наразі його помітили лише раз. Фермер на околицях Фів стверджував, що посеред ночі почув дивне ревіння. Подумав, що це одна з його корів поранилася, але, коли вийшов, щоб усе перевірити, побачив, що тварину стискав наполовину бик, наполовину змії. Щойно істота помітила його, поповзла геть у траву, — Іліас замовк і окинув поглядом присутніх. — Корова не вижила.

Після короткої мовчанки Гадес додав:

— Фермер також.

Іліас загравав жовнами.

— Учора він був живий і здоровий.

— А сьогодні мертвий, — відказав Гадес. — Нашшигований кулями.

— Виходить, до істоти прагне дістатися ще хтось, — припустив Діоніс. — Воно й не дивно, але хто саме?

— Наразі нас цікавить інше.

Гадес важко поглянув на бога вина, хай і не думав, що Діоніс бодай якось причетний до смерті фермера. Однак він чудово знав, що той не менше за Посейдона любив колекціонувати чудовиськ. І саме тому волів тримати бога біля себе, хай навіть завдяки новому й ненадійному союзу.

Діоніс примружив очі.

— А як так сталося, Гадесе, що істота раптом воскресла?

Богу мертвих не сподобалося звинувачення в його голосі, але Гадес не Діоніс і не зніматиме з себе відповідальності.

— Так сталося, бо я вбив безсмертного. Суворий вираз Діоніса пом'якшав, але не зі співчуття. А від шоку.

— Це мойри постаралися, — сказав Гадес.

— То ти покликав нас розгрібати наслідки своїх дій, — підсумував Діоніс, у кожному його слові вчувалася відверта зневага. — Як типово.

— Не будь таким зверхнім, Діонісе, — відповів Гадес. — Я знаю, як ти любиш чудовиськ.

Гадес міг спробувати пояснити свій вчинок. Він знав, що бог ненавидів Геру й самої згадки про неї вистачило б, щоб вгамувати засудження Діоніса, але по правді не вважав, що це мало значення. Так чи так, Діоніс хотів бути тут, а ще він неодмінно захоче запопасти офіотавра собі, тож шукатиме чудовисько, навіть якщо вирішить не допомагати Гадесу.

— Якщо це справа рук мойр, — сказала Зофі, — ви не можете просто запитати в них, що саме вони зіткали?

— Мойри такі самі боги, як і я, — відповів Гадес. — Про свої плани вони розповідають мені не більше, ніж я звіряю їм свої.

— Але це мойри. Хіба вони вже не обізнані з цими планами?

Гадес не відповів. Часом він прихильно ставився до наївності Зофі. Однак сьогодні це його дратувало.

Зрозуміти задум мойр було вкрай складно. Як і в більшості богів, чимало їхніх рішень залежало від настрою. Цілком можливо, що вони підлаштували воскресіння офіотавра, просто щоб насолити богу мертвих, але могло бути й так, що вони бажали побачити падіння олімпійців. І Гадес ніяк не міг знати що вони обрали, якщо такий вибір узагалі був. Він знав лише одне: від долі не втекти, її можна лише відстрочити.

— Хай який у них план, нам не завадить мати свій, — підсумував він.

— Я не розумію, — озвалася Зофі. — Мойри вже обрали кінець. Нащо нам щось планувати?

— Ми плануємо, щоб перемогти, — відповів Гадес.

Це єдине, що їм лишалося. А також сподіватися: якщо мойри ще не віддали свою прихильність йому чи олімпійцям, їх можна схилити на свій бік, проте цього не станеться, якщо Гадес сидітиме, склавши руки. Він краще за будь-кого розумів, що три сестри розважаються, граючись із богами, особливо, накидаючи на них тягар страждань.

Коротку мовчанку порушив Діоніс:

— Через яке пророцтво ця істота така небезпечна?

Він не міг цього знати, бо ж народився вже після титаномахії.

— Той, хто спалить нутроці офіотавра, отримає силу здолати богів, — сказав Гермес.

— А ти впевнений, що пророцтво звучить саме так? — запитав Діоніс, піднявши темну брову.

— Можливо, там було про одного бога? — вголос розмірковував Гермес, а потім стенив плечима. — Я міг помилитися в одному слові чи двох.

— В одному слові чи двох?

— Таж минуло чотири тисячі років, — сказав Гермес на свій захист. — Спробуй сам пригадати щось, коли стільки води сплигло.

— Зате давні образи ти пам'ятаєш чудово.

— Я от зненацька почав шкодувати, що допоміг Зевсу врятувати тобі життя, — сказав Гермес.

Часом Гадес забував, що ці двоє мали спільну історію, хай і незначну. Гермес допоміг врятувати Діоніса, після народження віддавши його нісіадам — океанідам, які жили на горі Ніса.

— Можливо, усім було б ліпше, якби ти цього не зробив, — сказав Діоніс.

Після цих слів бог крутійства зблід, та перш ніж напружена тиша затягнулася, Гадес промовив:

— Це пророцтво, Гермесе. Одне чи два слова можуть змінити все значення.

Гермес підняв руки в повітря.

— Що ж, я ніколи не називав себе оракулом.

— Тоді нам треба запитати в оракула, — виснував Гадес.

Можливо, пророцтво змінилося. Можливо, пророцтва взагалі не існувало. Та щойно ця думка промайнула в його голові, Гадес усвідомив, що сподіватися на це марно. Мойри не повертали б до життя істоту, якби не хотіли, щоб вона стала викликом для богів.

— А ще ми маємо знайти офіотавра першими.

— Кого намагаємося випередити? — запитав Діоніс.

— Ставлю на Посейдона та його нащадка, — відповів Гермес. — Тойвилупок завжди прагнув сили.

Гермес висловив те, про що думав і Гадес. Офіотавр здатен жити на суші, але й у воді почувався пречудово. Посейдон скористається будь-яким шансом скинути Зевса, як і Тесея та Гера. Гадес уже знав, що напівбог та богиня шлюбу працювали разом, хоч і підозрював, що саме бог моря підживлював бажання Тесея позбутися олімпійців. Чи справді він вірив у те, що його сину це до снаги, то вже інше питання.

Іноді Гадес замислювався, хто ж стоїть за цією грою, а хто в ній гравець, але він знав одне: якби він міг стати розпорядником гри, то неодмінно став би.

— Не можна допустити, щоб офіотавр сховався у морі, — сказав Гадес.

Тоді він опиниться на території його брата й стане практично недоступним. Навіть якби Гадес запропонував угоду, Посейдон нізащо не віддав би таку зброю.

— Тоді ми марнуємо коштовний час на розмови, замість того щоб полювати, — мовив Діоніс.

— Проблема в тому, Діонісе, що ми не знаємо, з чого почати, — відказав Гадес, глянувши на бога. — Хіба що ти володієш інформацією, якої немає в решти нас.